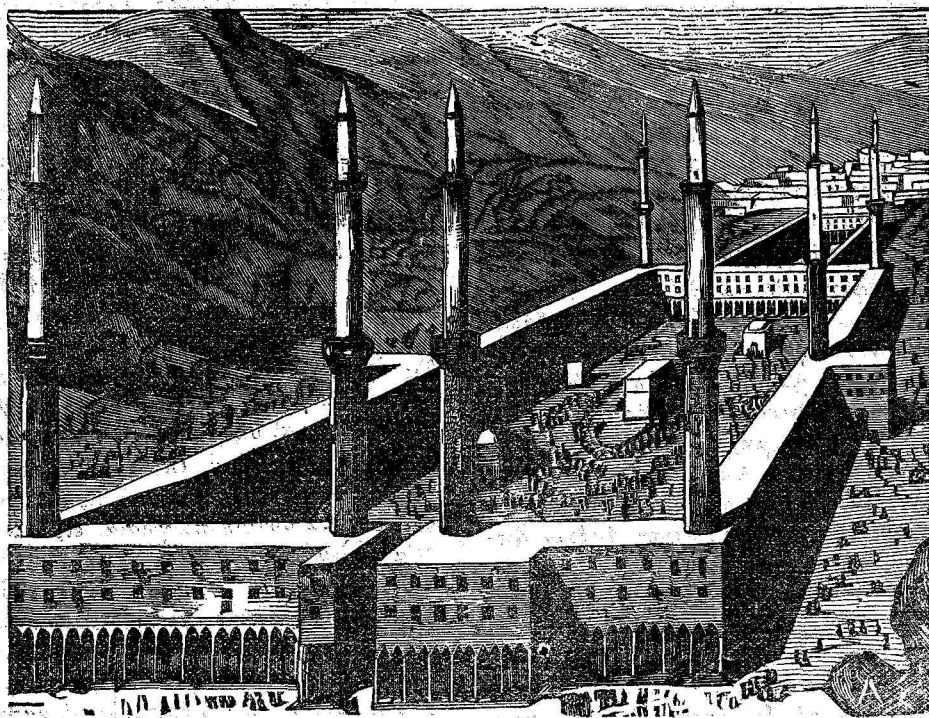

ΙΣΛΑΜ

Ἐν ἔτει 570 μ. Χ. ὁ Μωάμεθ ἐγεννήθη ἐν τῇ πόλει τῆς Μέκκας τῆς Ἀραβίας. Ἰσλάμ, ὡς καλεῖται ἡ θρησκεία ἣν ἱδρυσε, σημαίνει πλήρης ὑπακοή εἰς τὸν Θεόν· οἱ ὀπαδοὶ τῆς θρησκείας ταύτης ἀριθμοῦνται εἰς 175 ἑκατομ. ἐξ ὧν 85 ἑκατομ. ὑπάρχουσιν ἐν Εὐρώπῃ, ὥστε πλέον τοῦ ἑνὸς ὀγδόου τοῦ πληθυσμοῦ τοῦ κόσμου ἀναγνωρίζει τὸν ψευδῆ προφήτην. Ἐν τῇ μεγάλῃ ἱεραποστολικῇ σχολῇ ἐν Καῖρῳ, ὑπάρχουσι σήμερον δέκα χιλιάδες μαθηταὶ ὑπὸ ἐκγύμνασιν, ἔτοιμοι νὰ μεταδώσιν εἰς οἰονδήποτε μέρος τοῦ κόσμου νὰ διδάξωσι τὰ δόγματα τοῦ Ἰσλάμ. Οἱ ἱεραπόστολοι τοῦ Χριστοῦ συναντῶσι τοὺς οὐ μόνον ἐν Τουρκίᾳ, ἤτις εἶναι τὸ κέντρον τῆς

μοῦ μαύρη λίθος, ἣν, ἡ παράδοσις λέγει, ὁ ἄγγελος Γαβριὴλ ἐκόμισεν ἐκ τοῦ Παραδείσου. Καίτοι οὐδὲν ἐστὶ τὸ ἀξιοσημείωτον ἐν τῇ λίθῳ αὐτῇ, διότι εἶναι τεμάχιον κοινῆς βασάλτου, ἡμικυκλικὸν τὸ σχῆμα, περὶ τὰς 85 δακτύλους ὑψηλὴ καὶ ὀκτὼ πλατεῖα, θεωρεῖται ἱερωτάτη, καὶ ἑκατοντάδες χιλιάδων προσκυνητῶν διήλθον θάλασσαν καὶ ξηρὰν ὅπως τὴν φιλήσωσιν.

Ὁ Μωάμεθ πολλάκις ἐπεσκέψατο τὴν Καάβαν ὅταν ἦτο παῖς. Ὅταν δὲ ἦτο ἀνὴρ ἐσυνήθιζε νὰ ὁδοιπορῇ μετὰ τινων ἐκ τῶν καραβανίων ἄτινα ἐπορεύοντο πρὸς βορρᾶν εἰς τὴν Συρίαν χάριν ἐμπορίας. Κατὰ τὰς ὁδοιπορίας ταύτας εἶδεν ἀναμφιβόλως καὶ ἤκουσε πολλὰ περὶ Χριστιανῶν καὶ Ἰουδαίων καὶ δὲ ἔμαθε περὶ τῶν ἱερῶν αὐτῶν βιβλίων καὶ περὶ τοῦ

Ἡ Καάβα τῆς Μέκκας.

δυνάμεως αὐτῶν, ἀλλὰ καὶ ἐν Περσίᾳ, ἐν Ἰνδίαῖς ἐν Σινικῇ καὶ ἐν τῇ καρδίᾳ τῆς Ἀφρικῆς. Ὀλίγιστοι ἐκ τῶν ὄσων πρεσβεύουσι τὴν πίστιν ταύτην κατεπέσθησαν νὰ τὴν ἐγκαταλίπωσι διὰ τὸν χριστιανισμόν. Τοῦτο ὀφείλεται ἐν μέρει εἰς τὰς καταδιώξεις αἷς ὑφίστανται ἐὰν τοῦτο πράξωσιν.

Ἡ Καάβα τῆς Μέκκας εἶναι τὸ διασημότερον τῶν τσαμίων τοῦ Ἰσλάμ. Τὸ τσαμίον τοῦτο ἦτο πρότερον ναὸς εἰδωλολατρῶν, πολὺ πρὸ τῆς γεννήσεως τοῦ Μωάμεθ· οἱ Ἀραβες διηγοῦνται ὅτι ὁ Ἀδὰμ καὶ ἡ Εὐὰ ἦλθον εἰς Μέκκαν ἀφοῦ ἐξώσθησαν τοῦ παραδείσου, καὶ ἐκεῖ ἐπετράπη αὐτοῖς νὰ κατασκευάσωσι ναὸν κατὰ τὸ σχέδιον τοῦ ἐν τῇ Ἐδέμ. Ἐν γωνίᾳ τινὶ ἐνὸς τῶν τοίχων τῆς Καάβας ὑπάρχει ἡ περίφη-

ἐνίαίου τοῦ Θεοῦ κατ' ἀτίθεσιν τῶν προγόνων αὐτοῦ οἵτινες ἦσαν εἰδωλολάτραι. Εἰσῆλθεν ἐπομένως εἰς τὴν Καάβαν καὶ ἐδίδαξε τὴν ἀλήθειαν ταύτην ἀγγέλων ἑαυτὸν ὡς προφήτην τοῦ Θεοῦ καὶ ζητήσας νὰ καταστρέψῃ τὰ εἰδωλα. Τοῦτο ἐξῆγειρε τὴν ἀντίστασιν τῶν συμπολιτῶν του. Μετ' οὐ πολὺ ἐσκέφθησαν νὰ τὸν καταστρέψωσιν, ἀλλὰ διέφυγεν. Ἐν ἔτει 622 ἔλαβε χώραν ἡ διάσκημος Ἐγείρα ἡ φυγὴ τοῦ Μωάμεθ ἐκ Μέκκας εἰς τὴν Μεδίναν. Ἐκ τῆς φυγῆς ταύτης τοῦ ἑαυτῶν προφήτου ὁλόκληρος ὁ Μωαμεθανικὸς κόσμος ἀριθμεῖ τὸ ἔτος αὐτοῦ, ἀκριβῶς ὅπως οἱ Χριστιανοὶ ἀριθμοῦμεν ἐκ τῆς γεννήσεως τοῦ Χριστοῦ. Τὸ ἔτος ὅθεν 1881 εἶναι διὰ τοὺς Μουσουλμάνους 1259.

Κατὰ τὴν φυγὴν ταύτην, λέγεται ὅτι ἡ ζωὴ τοῦ προφήτου ἐσώθη ἀφ' ἐνὸς μὲν ὑπὸ ἀράχνης καὶ ἀφ' ἑτέρου ὑπὸ περιστερᾶς. Ἡ ἀράχνη ὕψανε τὸν ἱστὸν αὐτῆς, καὶ αἱ περιστεραι μετὰ τῶν νεοσσῶν τῶν ἔμμενον ἀτάραχοι παρὰ τὸ στόμιον τοῦ σπηλαίου ἔνθα ὁ Μωάμεθ εἶχε κρυβῆ, καὶ οἱ διώκται αὐτοῦ νομίζοντες ὅτι οὐδεὶς ἠδύνατο νὰ ἦναι ἐκεῖ, ἀντιπαρῆλθον. Εἰς ἀνάμνησιν τῆς λυτρώσεως ταύτης μέχρι τῆς σήμερον αἱ περιστεραι τρέφονται ἀπὸ τοῦ πύργου ἐνὸς τῶν τσαμίων τῆς Κωνσταντινουπόλεως.

Προτοῦ φύγῃ ἐκ Μέκκας ὁ Μωάμεθ ἤρξατο νὰ ἐχρᾷ ἀποκαλύψεις, ὡς αὐτὸς ἐκάλει ταύτας ἐξ οὐρανοῦ. Ἡ ἔκθεσις τῶν ὀπτασιῶν του ἐγράφη καὶ τὰ ἀπομνημονεύματα ταῦτα, μετ' ὧν προσέθηκε μετὰ ταῦτα ἐν Μεδίῃ, ἀποτελοῦσι τὸ Κοράνιον, ἡ τὸ ἱερὸν βιβλίον τῶν Μουσουλμάνων. Σύνκειται ἐξ 114 κεφα-

λῶν διὰδοχοι τοῦ Μωάμεθ ἐβασίλευον ἐν Βαγδατίῳ.

Μετὰ τινὰς ἑκατονταετηρίδας οἱ Τούρκοι φρίανονται ἐπὶ τῆς σκηνῆς ἐλθόντες ὡς πολεμικὴ φυλὴ ἐκ τῆς βορείου Ἀσίας. Ἀνέτρεψαν τοὺς ἄραβας, ἀλλ' ἐδέξαντο τὴν θρησκείαν αὐτῶν, καὶ ἐγένοντο οἱ ἰσχυρώτεροι ὑποστηρικταὶ τοῦ Ἰσλάμ. Κατέκτησαν τὴν Κωνσταντινουπόλιν, καὶ ἐπὶ τινὰ χρόνον ἐφάνη ὡς ἀνελθόντες κατέκταν σύμπασαν τὴν Εὐρώπην. Μόλις πρὸ 200 ἐτῶν ἀπεκρούσθησαν ἐκ τῆς Βιέννης. Ὁ Σουλτάνος τῶν Τούρκων ἀξιοῖ ὅτι εἶναι ὁ διάδοχος τοῦ Μωάμεθ, καὶ ὅτι ἐνασκει ἐξουσίαν ἐφ' ὅλου τοῦ μουσουλμανικοῦ κόσμου ἐτι καὶ ἐν Ἰνδίας καὶ τῇ Σινικῇ. Ἀλλ' οἱ Πέρσαι καὶ τινες ἄλλοι ἀρνοῦνται τοῦτο καὶ λέγουσιν ὅτι ὁ Καλίφης αὐτῶν πρέπει νὰ ἦναι ἐκ τῆς αὐτῆς ἀραβικῆς οἰκογενείας ἐξ ἧς ὁ Μωάμεθ. Ὁ Ἰσλαμισμὸς διδάσκει ὅτι αὐδεὶς ἐστὶ Θεός.

Πύργος τσαμίου ἐφ' ᾧ τρέφονται περιστεραι ἐν Κωνσταντινουπόλει.

λαίων ἐκάστη δὲ λέξις αὐτοῦ, διεκλήρυσεν ὁ Μωάμεθ, εἶναι θεία προσταγὴ γεγραμμένη.

Ἀφικόμενοι εἰς Μεδίαν ὁ Μωάμεθ καὶ οἱ ὁπαδοὶ αὐτοῦ ἐπεχείρησαν νὰ προαγάγῃ τὴν πίστιν διὰ τῆς βίας μᾶλλον ἢ διὰ τῶν ἐπιχειρημάτων. Διὰ πολέμου κατέκτησε τὴν Μέκκαν τὸ 530 καὶ κατέστρεψε πάντα τὰ εἰδῶλα ἐν τῇ Καάβα. Δύο ἔτη βραδύτερον ἀπέθανεν ἐν Μεδίᾳ, ἀλλ' οἱ ὁπαδοὶ αὐτοῦ ὑπήκουσαν ταῖς ἐπιταγαῖς αὐτοῦ, καὶ ἐπολέμησαν διὰ τὴν πίστιν τοῦ Ἰσλάμ. Δέκα χιλιάδες χριστιανικαὶ ἐκκλησίαι λέγεται ὅτι εἴτε κατεστράφησαν εἴτε μετεστράφησαν εἰς Μωαμεθανικὰ τεμένη. Ἡ Ἱερουσαλὴμ ἐάλω τὸ 636, καὶ ἡ Ἀλεξάνδρεια τῷ 640. Μόλις εἶχον παρέλθει ἑκατὸν ἔτη ἀπὸ τοῦ θανάτου τοῦ Μωάμεθ καὶ ἡ Ἰσπανία ὑπετάγη καὶ διέμεινεν ὑπὸ τὴν ἐξουσίαν τῶν Μουσουλμάνων ἐπὶ 700 ἔτη. Ἐν τῇ Ἀνατολῇ κατεκτιήθη ἡ Περσία, καὶ οἱ Καλίφαι

εἰμὴ ὁ Θεός, καὶ ὁ Μωάμεθ εἶναι ὁ προφήτης αὐτοῦ». Τοῦτο ἐπαναλαμβάνεται ἀδιαλείπτως ὡς ἄρθρον πίστεως. Ὁ Ἰσλαμισμὸς διδάσκει ὅτι ὁ Μωῦσῃς καὶ ὁ Ἰησοῦς ἦσαν προφῆται τοῦ Θεοῦ, ἀλλ' οὐχὶ τῆς αὐτῆς τάξεως ὡς ὁ Μωάμεθ.

Ὁ Ἰσλαμισμὸς εἶναι θρησκεία ἐχούσα τύπους λίαν αὐστηροὺς. Προσευχὴ πρέπει νὰ γίνηται πεντάκις τῆς ἡμέρας καὶ ἐὰν δὲν γίνῃ κατὰ τοὺς κανόνας ἀπόλλυσι πᾶσαν αὐτῆς τὴν δύναμιν. Ἐὰν μὴ τις πρότερον λουσθῇ καὶ ἐὰν μὴ τοῦτο γίνῃ καθ' ὁρισμένον τύπον, ἡ προσευχὴ εἶναι ἄκυρος. Κατὰ τὸν νόμον τοῦ Ἰσλάμ ἐὰν τις νύψῃ τὴν ἀριστερὰν χεῖρα πρὸ τῆς δεξιᾶς, ἢ τὴν ῥίνα πρὸ τῶν ὀδόντων δὲν εἶναι εὐπρόσδεκτος εἰς προσευχὴν· ἐπίσης ἐὰν αἱ γονυκλισίαι δὲν εἶναι ἀκριβεῖς κατὰ τὴν τάξιν, καὶ τὸ πρόσωπον αὐτοῦ δὲν εἶναι ἐστραμμένον πρὸς τὴν Μέκκαν, ἡ προσευχὴ αὐτοῦ ματαιοῦται.

Αὐτὸν ἐπιβλητικὸν εἶναι διὰ τὸν περιηγούμενον τὴν Ἀνατολὴν νὰ ἀκούσῃ τὴν πρόσκλησιν εἰς προσευχὴν ἐκ τῶν μιναρέδων τῶν τσαμίων. Ὁ μουσεζίνης ἀνέρχεται εἰς τὸν ἐξώστην τοῦ μιναρῆ, καὶ διὰ καθαρὰς καὶ ἐρρυθμοῦ φωνῆς ἐπαναλαμβάνει τὸ σύμβολον τῆς πίστεως: «Δὲν ὑπάρχει Θεὸς εἰρῇ μόνος ὁ Θεὸς καὶ ὁ Μωάμεθ εἶναι ὁ προφήτης αὐτοῦ» καὶ προσκαλεῖ εἰς προσευχὴν. Ὁ εὐσεβὴς μουσουλμάνος ὅπουδήποτε καὶ ἂν εὕρισκεται καὶ ὅ,τι δῆποτε καὶ ἂν πράττῃ ἅμα ἀκούσῃ τὸ κήρυγμα τοῦτο ἀμέσως πίπτει γονυκλινῆς καὶ προσεύχεται.

ΕΝ ΠΕΡΙΕΡΓΟΝ ΑΝΕΚΔΟΤΟΝ

Ἐν ἔτει 1666, ὅτε τὰ σκῆπτρα τοῦ Ὀσμὰν ἐκράτει Μωάμεθ ὁ Δ', ὁ ἄλλος μέγας καὶ τάραχος διηγήθη ἂνὰ τὴν Ὀθωμανικὴν Αὐτοκρατορίαν. Ἰουδαῖοι τις, Μωσῆς τὸ ὄνομα καὶ Συμυρναῖος τὴν πατρίδα, ἀφοῦ τρίς ἐνυμφεύθη καὶ ἐδυστύχησεν ἐν τῷ γάμῳ, μετέβη εἰς Ἱερουσόλυμα καὶ ἐκήρυξεν ἑαυτὸν Μεσσίαν. Ἐπεμψεν ἐγκυκλίους ἐπιστολάς εἰς πάντας τοὺς ἐν Τουρκίᾳ Ἰουδαίους καὶ ἐξαίρετως εἰς τοὺς τῆς Σμύρνης καὶ Θεσσαλονίκης δι' ὧν ὠνόμαζεν ἑαυτὸν Σεβαθαῖον Σευῆν, μόνον καὶ πρωτότοκον υἱὸν τοῦ Θεοῦ, Μεσσίαν καὶ Σωτῆρα τοῦ Ἰσραὴλ. Χιλιάδες Ἑβραίων ἔδραμον εἰς τὸν νέον Μεσσίαν, οὐχὶ μόνον ἐκ Σμύρνης, Θεσσαλονίκης καὶ Κωνσταντινουπόλεως, ἀλλὰ καὶ ἐκ Γερμανίας, Ἀμστελδάμου, Βενετίας καὶ Λισδόνου. Θόρυβος μέγας ἐπεγίγνετο· τὰ πνεύματα τῶν Ἰουδαίων κατεταράσσοντο. Ὁ τότε Βεζύρης Κιουπρὶλῃ Ἀχμέτ πασᾶς πληροφορηθεὶς τὰ περὶ τοῦ Μεσίου τοῦτου, διέταξε τὴν σύλληψιν καὶ τὴν ἀποστολὴν αὐτοῦ εἰς Κωνσταντινούπολιν, ἔνθα ἀφικόμενον, ἐνέκλεισεν εἰς τὸ δεσμοκτήριον. Οἱ ὁπαδοὶ αὐτοῦ ἀνέμενον τὰ προφητευόμενα θαυματουργήματα, ὅτι μετὰ ἐννέα μῆνας ἐπιδαίνων Λέοντος καὶ περιστοιχούμενος ὑπὸ τῶν Ἰουδαίων θέλει καταστήσει τὴν βασιλείαν τοῦ Ἰσραὴλ. Ὅκτῳ ἤδη μῆνας ἐστέναζεν ὁ δύστηνος Μωσῆς εἰς τὸ δεσμοκτήριον, ὅτε ὁ Βεζύρης, μεταβὰς εἰς Κρήτην, ἐνεπιστεύθη τὸν δέσμιον Μεσσίαν εἰς τὸν ἐπίτροπόν του, οὗτος δὲ μετέφερεν αὐτὸν εἰς Ἀδριανούπολιν, ἔνθα διέτριβε τότε (1666) Μωάμεθ ὁ Δ'. Ὁ Σουλτάνος μετεχειρίσθη συνοπτικὴν διαδικασίαν. Προέταξε νὰ γυμνώσωσιν αὐτὸν καὶ νὰ τὸν τουφεκίσωσιν εἰπὼν ὅτι, ἂν ὄντως ἦναι υἱὸς Θεοῦ, δὲν θέλει ὑποστῇ βλάβην ἐκ τῶν σφαιρῶν καὶ ἂν τοῦτο γένηται πρῶτος αὐτὸς θέλει πιστεῦσαι εἰς τὴν διδασκαλίαν του. Τότε ὁμολόγησεν ὁ τρισάθλιος Μωσῆς τὴν ἀλήθειαν καὶ τὸ δράμα ἐλύθη. Ὁ Μεσσίας ἐγένετο μουσουλμάνος καὶ τῇ σουλτανικῇ δυνάμει κατέπεισε χιλιάδας Ἑβραίων νὰ ἀσπασθῶσι τὸν μωαμεθανισμόν. Ὁ ἱστοριογράφος Χάμερ, ἐξ οὗ ἐρρνίζομεθα τὸ περιεργον τοῦτο ἐπιεισόδιον προστίθησιν ὅτι ὁ τότε Σεῖχ-ουλ-Ἰσλάμης περισσότερον εὐχαριστήθη μὲ τὴν ὑπηρεσίαν ταύτην τοῦ Σεβαθαίου Σευῆ, ἢ μὲ τὴν συζήτησιν ἣν ἔσχε μετὰ τοῦ Διερχομένου Παναγιωτάκη ἐνώπιον τοῦ

Βεζύρου καὶ ἄλλων μεγιστάνων ἐπ' ἐλπίδι νὰ φέρῃ τὸν περιφανῆ ἐκείνον Φανάριώτην εἰς τὴν μωαμεθογνώσιν.

Περίεργος θρησκεία εἶναι ἡ τοῦ Ἰνδοῦ ἥτις ἀγει αὐτὸν νὰ ἐπιτελῇ τὰ βαρύτερα καθήκοντα καὶ ὑποβάλλῃ αὐτὸν εἰς τὰς αὐστηροτέρας δοκιμασίας καὶ καρτερίας. Εἶδος τι αὐτοπροαιρέτως ἐπιβαλλομένης ποιῆς εἶναι καὶ ἡ ἐξῆς: Ἄβκτεινόμενος χαμαὶ ὑπτίος, ὁ πιστὸς λαμβάνει δράκμα ὕγρου χρώματος τὸ ὁποῖον ἐπιθέτουν ἐπὶ τοῦ ἄνω αὐτοῦ χεῖλους φυτεύει ἐν αὐτῷ σπέρρον σινάπεως καὶ ἐκτιθῆσιν ἑαυτὸν εἰς τὴν δρόσον τῆς νυκτὸς καὶ τὸ θάλλπος τῆς ἡμέρας ἕως οὗ ὁ σπέρρος βλαστήσῃ. Ἐν τῇ θέσει ταύτῃ ὁ ἄνθρωπος πρεπεὶ νὰ κῆται ἀκίνητος χωρὶς τροφὴν ἢ πόσιν, ἕως οὗ ἡ βλάστησις ἐλευθερώσῃ αὐτὸν, τὸ ὁποῖον συνήθως γίνεται κατὰ τὴν τετάρτην ἡμέραν.

Ἡ ἱατρικὴ ἐπιστήμη βεβαίως ὅτι ἡ χρῆσις τοῦ καπνοῦ κωλύει τὴν αὐξήσιν εἰς τοὺς παῖδας, σταματᾷ τὴν ἀνάπτυξιν τῶν μυόνων καὶ ἐξασθενεῖ τὸ αἷμα. Ἰατρός ἐνήργησεν παρατηρήσεις ἐπὶ γριάκοντα ὀκτὼ παίδων ἀπὸ 9 μέχρι 16 ἐτῶν ἡλικίας καὶ εἰς 27 ἐκ τούτων εὗρεν ἐπιβλαβῆ ἀποτελέσματα. Ἐτερος ἱατρός ἀνέλυσε σιγαρέτον καὶ εὗρεν ὅτι ὁ καπνὸς ἦτο βεβρεγμένος δι' ὀπίου, καὶ τὸ χαρτίον εἶχε λευκανθῇ δι' ἀρσενικοῦ. Ἀπρεπεὶς θεωρεῖται τὸ καπνίζειν εἰς κυρίαν· δὲν βλέπωμεν διατὶ νὰ μὴ ἦναι τὸ αὐτὸ διὰ τοὺς παῖδας.

Η ΤΥΧΗ.—Τῆς σφαιροβάτου τύχης τὸ ἄστατον καὶ τῶν ἀνθρωπίνων πραγμάτων τὸ μάταιον θάλων νὰ σημάνη εἰς τὸν ἐπτά σοφῶν τῆς Ἑλλάδος, Πιττακὸς ὁ Μιτυληναῖος, κατεσκεύασε κλίμακα εἰς οὐδεμίαν μὲν χρῆσιν ἐπιτηδεῖαν· αὐτὸ δὲ τοῦτο ἀνάθημα εἶναι αἰνιττόμενος τὴν ἐκ τῆς τύχης ἄνω καὶ κάτω μετὰπτωσιν, τρόπον τινα τῶν μὲν εὐτυχοῦντων ἀνιόντων, κατιόντων δὲ τῶν δυστυχοῦντων (Αἰλιανὸς Ποικιλ. Ἱστορ. Βιβλ. Β', §. 29).

Ἐκ ταύτης τῆς τοῦ Πιττακοῦ κλίμακος ἔκτοτε βεβαίως ἔλαβε τὴν ἀρχὴν καὶ ὁ μέχρι τοῦ νῦν παρὰ πολλοῖς διασωζόμενος καὶ περιφερόμενος παροιμιώδης ἐκεῖνος λόγος.—«Τί ἄραγε ἐργάζεται ὁ Θεός;—Κατασκευάζει κλίμακας. Εἰς τί τὰς μεταχειρίζεται;—Ἄλλους μὲν νὰ ἀναβιβάζῃ, ἄλλους δὲ νὰ καταβιβάζῃ». Παραπλήσια λέγει καὶ ὁ Προφητᾶς: «ἀγειρεῖ ἀπὸ τοῦ χρώματος τὸν πτωχὸν καὶ ἀπὸ τῆς κοπρίας ἀνυψοῖ τὸν πέννητα. Διὰ νὰ καθίσῃ αὐτὸν μετὰ τῶν ἀρχόντων, μετὰ τῶν ἀρχόντων τοῦ λαοῦ αὐτοῦ». (Ψαλμ. ριγ', 7—8).

ΜΥΘΟΣ.—Ἐρημίτης τις συνέλαβε ποτὲ τὴν παράδοξον ἰδέαν νὰ συμφιλιώσῃ τὸν διάβολον μετὰ τοῦ Θεοῦ.—Βλέπετε Κύριέ μου, ἔλεγε πρὸς τὸν Θεόν, ὅτι